

KJØNNSBALANSE: Jeg må kanskje spørrende konstatere at til tross for interesse for en bedret kjønnsbalanse blant en del folk i næringen så kan det synes som det i hovedsak er helt greit at maritim sektor fortsetter å være svært mannsdominert, skriver innsenderen. **ARKIVFOTO: HARALD NORDBAKKEN**

Mannsdominert næring

Kronikk

LISE LANGÅKER

Førsteamanuensis i organisasjons- og ledelsesfag, HSH

Er det greit at maritim sektor er mannsdominert?

Jeg var nylig deltaker på et seminar på et av byens hotell. Samtidig med seminaret hadde et av Haugesunds rederier en samling. Jeg vet ikke hva samlingen dreide seg om eller hvem som deltok der, men det som fanget min oppmerksomhet var at jeg i spisesalen kunne se en svært stor overvekt av menn blant deltakerne. Jeg måtte kikke rundt før jeg oppdaget noen få kvinner.

Min observasjon gjorde at jeg ble minnet om at maritim næring (jeg snakker om den delen av næringen som primært har sitt virke på havet) er en mannsdominert næring. Dette får jeg også bekreftet når jeg snakker med folk i nærin-

gen. Menn er i (stort) flertall i lederposisjoner og i andre posisjoner – selv om det er blitt en del flere kvinner på rederikontorene som mellomledere.

Og kanskje er det greit at det er slik? Har det noe for seg å påpeke at det er tynt med kvinner i næringen? Greier ikke maritim virksomhet seg godt med denne kjønnsfordelingen?

Som deltaker i et forskningsprosjekt om ledelse og kjønn i ulike samfunnssektorer har jeg snakket med 15 personer fra maritim virksomhet i Rogaland. Jeg har hatt lærerike samtaler med kvinner og menn, med folk som seiler og har seilt, med ledere og ikke-ledere. De har gitt meg innsiktsfulle innblikk i sektoren.

Det som kommet fram under samtalen kan ikke generaliseres, men det kan være med på å gi noen nyttige forklaringer. Det syns jeg er interessant.

Alle jeg har snakket med skulle ønske at kjønnsbalansen i næringen var bedre. De tror at

For eventuelt å kunne endre dette må en vite noe om hva som hindrer en bedret kjønnsbalanse.

arbeidsmiljøene vil tjene på dette, at flere ulike syn vil komme fram, at næringen går glipp av gode hoder slik det nå rekrutteres. Dette er kjente argumenter for en bedret kjønnsbalanse i alle samfunnssektorer.

Noen sier også at det nesten er litt pinlig i «likestillingslandet Norge» at maritim næring er kjønns sammensatt slik den er. Så mine samtalepartnere er

enige om at det ikke er greit at det er slik det er.

For eventuelt å kunne endre dette må en vite noe om hva som hindrer en bedret kjønnsbalanse. Her er noen av forklaringene fra mine samtalepartnere:

- Fortsatt er rekruttering av kvinner til maritim utdanning mager (selv om den har økt), og dette kan ha sammenheng med at informasjonen fra næringen ikke er god nok.

- Næringen kan oppfattes som tradisjonell og konservativ, og denne oppfatningen kan være et hinder for rekruttering.

- Når kvinner får barn ønsker de ikke å arbeide til sjøs med lange perioder hjemme fra.

- At kvinner er i sterk minoritet i næringen kan være en hindring for at flere ønsker seg inn.

- Arbeidskulturen på en båt («24-timers-arbeidsplassen») kan være en utfordring for kvinner. «Det er ikke alle som passer til dette livet» er et

utsagn som gikk igjen.

Dersom flere i næringen enn mine samtalepartnere mener at det er uregrett med den eksisterende kjønnsbalansen og at det er noe å vinne på å få endret dette, så er det næringen selv som kan og må gjøre noe. Flere av dem jeg snakket med nevnte Forsvaret og deres bevisste arbeid med å tilrettelegge for begge kjønn.

Interessen mine samtalepartnere viste for tematikken peker mot endringer. Men kanskje har jeg snakket med noen av de mest bevisste og framtidsette personene i næringen. For da jeg spurte om kjønnsbalanse-problematikk er et tema i næringen generelt svarte så godt som samtlige at det har de ikke inntrykk av.

Så da må jeg kanskje spørrende konstatere at til tross for interesse for en bedret kjønnsbalanse blant en del folk i næringen så kan det synes som om det i hovedsak er helt greit at maritim sektor fortsetter å være svært mannsdominert?